

بەيئەنامەى ھاوپەيمايى ديموكراتىي كوردستان لەبارەى راگەياندى بزووتنەوہى گۆرپنى ديموكراتى لەناو يەكيتىي نيشتمانىي كوردستاندا

ھاوپەيمايى ديموكراتىي كوردستان (08 ئۆكتۆبەرى 2008): ژمارەيەك لە كادىرە پيشكەوتووكانى يەكيتىي نيشتمانىي كوردستان لە بەيئەنامەى، كە 7 ئۆكتۆبەرى 2008 لە لەندەن بلاوكرائوتەوہ، بيزارىي توندى خۆيان لە رەفتار و مامەلەى سەركردايەتى يەكيتىي نيشتمانىي كوردستان و حيزبەكانى ديكە دەرىپوہ. بەيئەنامەى جەختى لەسەر ئەوہى كە دروشمەكانى يەك ھىوايەكى گەورەبوون بۆ گەلى كورد لە سالانى سەختى خەباتدا، بەلام پاشئەوہى لە سالى 1991دا دەسەلاتى گرتەدەست، سەركردايەتى پشنى كرده ئەو دروشمانەى كە گەلى كوردستان خەباتى بۆ دەكرووہ و لەپيتا و بەدپيتانيدا قوربانى داوہ.

بەيئەنامەى، كە "راگەياندى رەوتى گۆرپنى ديموكراسى" (رەگ) دەرىكرووہ، دەنووسيت، "ئەمپۆ حيزب، لەكوردستانى عىراقدا، دەست وەردەداتە ھەر سى دەسەلاتى جيبەجىكردن، ياسادانان و دادوہرى [...]. حزب ئىرادەى گەلى كوردستان پيشيل دەكات. لە ھەلبژاردنەكانى پەرلەمانەكانى كوردستان، بەغداد، ھەلبژاردنى ئەنجومەنى شارەوانى، پارىزگاكان، و لە ھەلبژاردنى رېكخراوہ پيشەيى و جەماوہريەكاندا ساختە دەكات. گەر وا پروا يەكيتىي نيشتمانىي كوردستان بەرەو ھەلۆەشانەوہ دەجيت، و ئەمەش زيانكى گەورەيە بۆ ژيانى ديموكراتى لە كوردستانى عىراق و لايەنە توندپەرەو و دژەديموكراسيەكان بەھيژ دەكات.

لە بەيئەنامەى كەوہ ئەوہ دەردەكەويت كە چەند ھەولەك ھەبوون بۆ رېگرتن لەسەركردايەتى لەرۆچوون بەرەو ئەم رېرەوہ مەترسيدا، بەلام سەركردايەتى كورد گرنگى نەداوہ بە پەخنە و ھەلسەنگاندنى ناوخوا. ئەمەش بيزارىيەكى زۆرى لەناو ريزەكانى يەك دا خستووہتەوہ. راگەياندەنەكە ئاماژە بۆ ئەوہش دەكات، "جاران مەترسى لەدەرەوہى كوردستانەوہ دەھات؛ وا ئىستا مەترسى گەورە لەناوہوہى كوردستانەوہ ديت. "ھۆكارى ئەمەش شكستى ئىدارەى كوردستانە لە دايبىكردى سەرەتاترين خزمەتگوزارى بۆ كۆمەلانى خەلكى كوردستان، ناروايى و ھەتكردنى كۆمەلانى و گەندەلى تەشەنە سەندووہ.

چوار ئەندامەكەى، كە واژۆيان لەسەر بەيئەنامەى كرووہ، ئاماژەيان بۆ ئەوہش كرووہ، كە "ئىمە نوپنەرايەتى ھەزاران ئەندام و كادىرى يەكيتىي و خەلكى دلسۆزى كوردستانين؛ ھەول دەدەين گۆرانى بنەرەتى لە سياسەت، پەيام و پىكھاتەى يەكيتىي ئەنجام بەدەين بە ئاقارىكدا، كە لەخزمەت و بەرژەوہندىي خەلكى كوردستاندا بيت".

رووداوہكانى ميژوو سەلماندىوانە كە ھەولەكانى چاكسازيى ناوخوا، لەناو دوو حيزبە كوردىيە دەسەلاتدارەكەدا، شكستيان ھيئاوہ. ئىمەى ھاوپەيمايى ديموكراتىي كوردستان پيمانوايە ئەو ھەولانەى بۆ چاكسازىكردن لە پەيكەرى ديكتاتورى دريژخايەن و چەقبەستوودا دەرگيت، لەوانەيە بەفېرۆد بچن. بەراى ئىمە باشترە كار بۆ دامەزراندنى رەوت و بزووتنەوہيەكى نوچ بگەين، كە بەفيعلىي باوہرى بە بنەما ديموكراتىيەكان ھەبيت و ھەلويسيت وەربگريت لە ويستى نەوہى ئىستاي رۆلەكانى كوردستان. ئەم نەوہ نوپيە، بەتاسەوہيە بۆ رزگاربوون لە كەلەپورى ئازارواي خۆسەپين، كە كۆمەلگەى كوردستان لە "جەنگى سەركردەكانىيەوہ" گلاندووہ، و ھەزاران قوربانىي پيداوہ. تائىستاش پاشماوہ و كارىگەرييە ويرانكەرەكانى لە سايكۆلوجيى گەلى كوردستاندا ديارە.

ئىمەى ھاوپەيمايى ديموكراتىي كوردستان خۆشحالين بەم ھەنگاوہ بويرانەيەى رەگ و پشنگىريى ليدەكەين، ھەرەك داوا لە برا و خوشكانى "پارتى ديموكراتىي كوردستان" دەكەين؛ خۆبەدەستەوہدان بۆ ويستى دەستەبژيرە [نوخبە] دەسەلاتدارى خۆسەپين بەسەر قەدەرى حيزبدا رەتەكەنەوہ. داواى جوولانى بە بەرنامەيان ليدەكەين لەپيتا و گۆرپنى ديموكراتىي لە كوردستاندا، و بەيەكگەيشتن لەگەل ھيژە ديموكراتىيەكانى كوردستان كە بەرھەلستى خۆسەپاندىن، نارەوايى و ھەتكردنى كۆمەلەيەتى و گەندەلىي دەكەن.

لەپیتا و سەرکەوتنی پرۆسەى گۆرینی دیموکراتى و بنیاتنانى ئىدارەىەكى مەدەنىي، كە خزمەت بە جەماوەرى كوردستان بکات، بەهەموو نەتەو، ئاین و بۆچوونە سیاسییەکانیەو.

هاوپیەمانی دیموکراتى كوردستان جەخت لەسەر ئەم خالانەى خوارەو دەکات:

- بەخیزایی دەستکردن بە وتووێژى جەدى لەگەل هەموو هیژەکانى گۆراندا لە كوردستان و دەرەویدا بۆ گەیشتنە ستراتىجىكى هاوبەش بۆ كارى یەكگرتوو. واتە كارکردن بۆ پىكەینانى "ئۆپۆزىسیۆنى دیموکراتىی لەناوەو و دەرەویدى كوردستاندا"، و دیاكردنى هەلۆیستی ئەو ئۆپۆزىسیۆنە لە دەسلاتی كوردى و شیوازی مامەلەكردن لەگەلیدا. بەكورتى دارشتنى ستراتىجىكى هاوبەشى كوردستانى، كە هەلۆیستی نەتەویدى كوردستان بەرانبەر عىراق، هیژەکانى نیوچەكە و نیودەولەتى و نیونەتەویى دیارى بکات.

- كارکردن بۆ پىكەینانى بەرەى ستراتىجىكى هاوبەش لەسەر بنەماى پرۆگرامىكى كارکردن كە چۆنیەتى برەودان بەخەباتى كارىگەر و پرۆەوى پرۆسەى سیاسىی لە كوردستان و عىراقدا دیارى بکات.

- جىبەجىكردنى بنەما دیموکراتىیەكان لەناو ئەم رىكخستن، رىكخراو، رەوت و حیزبە سیاسىیانەدا؛ و مامەلەكردنى دیموکراتىی لەگەل هەموو ئەو لایەنانەى كە لەسەر زەمینەىەكى هاوبەش رادەووستن.

- هەلۆیستەوەرگرتن لەو ئىمتازانەى كە سەرکردە دەسلاتدارانى هەولیر شارەزایانە دەیبەخشن بۆ لىكەلۆهشانی ریزەكانى ئۆپۆزىسیۆن و هۆشياربوون بەرانبەر دەستنىژەكان. بىویستە لەسەر رۆشنىیرانى كورد كە خۆیان نەدەن بەدەست حیزبەو بەرانبەرى ئىمتیازىك كە مولكى نەتەویدى كوردستانە و حیزبەكان بۆ خۆیان پىشیللى دەكەن.

- دانانى پىگەىەكى ئەلىكترۆنى یەكگرتوو بۆ ئەم بەرە ئۆپۆزىسیۆنە دیموکراتىیە. پاشان، كارکردن بۆ بەدەستپىنانى تواناكان بۆ دامەزراندنى رادیویەك كە رووى دەنگى لە گەلى كوردستان بكرىت؛ كارکردن بۆ برەودان بە تواناكان بۆ دامەزراندنى كەنالىكى تەلەفزیۆنىی نیودەولەتىی وەك دوانگەبەك بۆ گوزارشكردن لەهەلۆیستی ئۆپۆزىسیۆنە دیموکراتىیەكە.

- بلاوكردنەویدى كولتورى دیموکراتىی، لەناو كۆمەلگەى كوردستان و عىراقدا، بۆ بەهیزكردنى سیستەمى فیدرالى و سەرەویری قانون و گرەنتىكردنى ئازادى تاك لە كۆمەلگەدا.

- بنیاتنانى پەيوەندى بەهیز لەگەل هیژە دیموکراتىیەكان لە عىراق و خۆرەهلاتى نیوهندا، و گۆرینەویدى بیروپا بۆ پتەوكردنى یەكپىزىی هیژە دیموکراتىیە پىشكەوتنخوازەكان لەناوچەكەدا.

- كارکردن بۆ نەهیشتن و ئاشكراكردنى سەرچاوەكانى گەندەلىی، بەگشت جۆرەكانیەو لە كوردستاندا و مكوربوون لە ئاشكراكردنى سەرچاوەى سەرەكى گەندەلىی، جا هەرەكەسىك یان هەرلایەنىك بىت.

- كارکردن بۆ نەهیشتنى زالبوونى حوكمى عەشایەرى و بنەمالە لە كوردستاندا، و بەرەبەستكردنى مەحسوبىەت و مەنسوبىەت و پشتبەستن بەتوانا و لىهاتوووەكان لەپرکردنەویدى پۆستەكاندا لەهەموو دەزگاکانى دەولەتدا.

ئىمە لەو برۆایەداىن ئەم پىشنىازانە زەمینەىەكى باش دەرخسین بۆ سەرەتای لىكەلەیشتنىك كە "بەرنامەىەكى هاوبەش"ى لىكەلەویدتەو، لەنیوان هەموو هیژەكانى گۆرانى دیموکراتىیدا لە كوردستان و دەرەویدا. هەرەوھا پىشوازی لەهەموو پىشنىازىكى لایەنەكانى دىكە دەكەین لە بەهیزكردنى چوارچىوەى لىكەلەیشتن و كۆكردنەویدى وزە و تواناكانى جەماوەر بۆ پىكەینانى بەرەىەكى كارای ئۆپۆزىسیۆن. ئومیدەوارىن ئەم هەولانە لەئىستاوە بەگيانىكى دیموکراتى و شارستانىیانە دەستپىبکات. پىكەینانى ئۆپۆزىسیۆنىكى نىشتمانىی دیموکراتىی بووئە ئەركىكى میژووى، كە ناكرىت دەستبەردارى ببین، لەپیتا و رزگارکردنى كۆمەلگەماندا لەهەرەس، رووخان و خۆسەپاندن.

هاوپیەمانى دیموکراتى كوردستان، 08 ئۆكتۆبەرى 2008

بەیاننامەى هاوپیەمانىی دیموکراتىی كوردستان لەبارەى راگەپاندنى بزوتنەویدى گۆرینی دیموکراتىی لەناو یەكپىتیی نىشتمانىی كوردستاندا

هاوپیەمانى دیموکراتى كوردستان، ئۆكتۆبەرى 2008